

Kontroly v Programu Zelená úsporám

05.10.2011 - Provádění kontrol na místě je součástí smluv s kupci emisních kreditů a má prokázat, že žadatelé svými realizacemi splnili smluvní podmínky a uspořili plánované množství energie. Kontroly jsou současně jednou z podmínek závěrečné bilance celého programu.

Kontroly jsou realizovány na základě Směrnice MŽP č.9/2009 o poskytování podpory z programu Zelená úsporám (případně Směrnice MŽP č.5/2009, která v dubnu 2009 nastavila základy programu), kde si fond vyhrazuje právo fyzické kontroly podporovaného opatření a splnění podmínek uvedených v žádosti o poskytnutí podpory se zaměřením na identifikaci případných závažnějších nedostatků.

Dosud uskutečněné kontroly již přinesly první výsledky: kromě drobných pochybení upozornily i na stavební projekty, které vykazují známky podvodu. Takové případy bude fond řešit jednak s příjemci dotací, ale i ve spolupráci s finančním úřadem či orgány činnými v trestním řízení.

Obecně se dá říct, že při dohlídce na místě se provádí kontrola dokumentů a dokladů vyžádaných kontrolní skupinou v předem zaslaném „Oznámení o zahájení dohlídky“, případně při zahájení či výkonu dohlídky. Také se provádí „fyzická dohlídka“, to je kontrola již provedených opatření, a to všemi dostupnými nedestruktivními metodami (například vizuální kontrola, ověření výrobní dokumentace od dodavatele, měření, zkouška a podobně). Tato část kontroly má za účel ověřit soulad skutečného stavu s informacemi uvedenými v žádostech o podporu a jejich přílohách, ve Smlouvě o poskytnutí podpory a v dokumentaci či odborném posudku. Pokud je zjištěna dílčí nesrovnalost, pak je zápis z dohlídky předán k posouzení SFŽP ČR jako kompetentnímu orgánu, který rozhodne o dalším postupu.

Samotnému provedení kontroly předcházejí některé nezbytnosti. Jednou z nich je povinnost kontrolované osobě oznámit záměr provést dohlídku a složení dohlídkové skupiny minimálně 5 pracovních dnů před plánovaným termínem zahájení kontroly. Vyžaduje-li to však splnění účelu dohlídky, může být její zahájení oznámeno kontrolované osobě nejpozději v den zahájení dohlídky přímo na místě. Jedná se zejména o případy, kdy je předem indikované podezření na podvodné jednání, korupci či v případě, že hrozí zmaření účelu a předmětu dohlídky (zničení důkazů apod.).

Před samotným zahájením dohlídky předloží vedoucí kontrolní skupiny také písemné „Pověření k výkonu dohlídky na místě“, podepsané ředitelkou Fondu a opatřené kulatým razítkem.

Pokud jde o totožnost konkrétní osoby, musí mít pověření kontrolní pracovníci u sebe občanský průkaz, kterým by se měli na vyžádání prokázat.

Kontroloři jsou povinni šetřit práva a právem chráněné zájmy kontrolovaných osob; zajistit řádnou ochranu odebraných originálních dokladů proti jejich ztrátě, zničení, poškození nebo zneužití; zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděli při výkonu dohlídky a nezneužít znalosti těchto skutečností; písemně potvrdit převzetí zapůjčených dokladů; bezprostředně poté, co se dozví o skutečnostech, které by mohly nasvědčovat o

jejich podjatosti, oznámit tuto skutečnost na Fondu vedoucímu útvaru provádějícího dohlídky a vedoucímu dohlídkové skupiny.